

Arbeidsprogram 2021 – Felles alle kommuner

I tillegg til felles arbeidsprogram er det utarbeidet kommunevise arbeidsprogram. Dette er et sammendrag der alle de viktigste og planlagte arbeidsoppgaver er tatt med. Friluftsrådets mål er å oppnå resultater som kommer alle våre medlemskommuner til gode.

Finnmark Friluftsråd skal være:

- En pådriver i arbeidet med å oppnå økt livskvalitet og bedre fysisk og psykisk helse gjennom deltakelse i friluftsliv, naturopplevelser og utendørs fysisk aktivitet til alle årstider.
- En organisasjon der medlemskommunene og friluftsrådet samarbeider godt i arbeidet med å nå felles mål til beste for friluftsliv og folkehelse i Finnmark.
- En organisasjon som tenker nytt i arbeidet med å oppnå inkludering, trivsel og deltakelse.
- En viktig samarbeidspartner for skoler og barnehager som:
 - Ønsker mer og bedre utetid.
 - Er opptatt av fysisk aktivitet og naturopplevelser.
 - Arbeider for læring i friluft med bruk ulike læresteder i nærmiljøet.

1. Perletur

Perletur er friluftsrådets aller viktigste satsing. Her er tallene som viser utviklingen siden oppstarten.

	2016		2017		2018		2019	
	Delt.	Turer	Delt.	Turer	Delt.	Turer	Delt.	Turer
Finnmark	1 458	14 790	2 994	38 517	3 492	54 213	3 807	62 406
Alta	215	1139	457	2595	741	5651	930	6910
Berlevåg	95	537	111	548	106	498	114	424
Båtsfjord	0	0	298	3 229	259	5 951	286	5 185
Gamvik	0	0	54	258	65	283	100	743
Hammerfest *	236	2 190	7 834	587	626	8 803	12 642	789
Hasvik	0	0	0	0	87	447	0	0
Karasjok	139	1 057	158	1 130	277	3 503	315	3 053
Kautokeino	40	209	196	1 654	330	4 357	364	4 910
Lebesby	0	0	7	17	19	35	31	58
Loppa	0	0	176	1 490	280	4 681	293	4 155
Måsøy	0	0	197	1 223	135	659	149	908
Nesseby	0	0	0	0	151	745	161	615
Nordkapp	0	0	0	0	0	0	0	0
Porsanger	85	306	213	733	334	2 193	329	2 407
Sør-Varanger	447	3 236	643	5 381	543	4 294	634	4 911
Tana	85	306	213	733	334	2 193	329	2 407
Vadsø	168	877	345	3 892	334	4 291	443	6 064
Vardø	312	3 600	363	4 537	332	3 597	366	3 617

* Tallene for Kvalsund er med sammen med Hammerfest alle år, også før de ble felles kommune.

Et samarbeid mellom kommunene i Finnmark

Epost: post@perletur.no **Mobil:** 975 20 450 **Nettside:** perletur.no - Se også Finnmark Friluftsråd på Facebook

	2020		Forslag mål 2021	
	Deltakere	Turer	Deltakere	Turer
Finnmark	5 180	88 618	6 500	111 111
Alta	1 325	8 813		
Alta kommunes innbyggere	929	10 013	1 200	15 000
Berlevåg *	255	1 660		
Berlevågs egne innbyggere	50	950	100	2 000
Båtsfjord	340	6 215		
Båtsfjords egne innbyggere	211	5 915	230	6 500
Gamvik	172	1 715		
Gamviks egne innbyggere	71	1 425	120	2 000
Hammerfest	172	1 715		
Hammerfests egne innbyggere	542	13 086	800	18 000
Karasjok	285	2 660		
Karasjoks egne innbyggere	131	2 186	220	4 000
Kautokeino	388	6 865		
Kautokeinos egne innbyggere	314	7 248	400	10 000
Lebesby	363	2 802		
Lebesbys egne innbyggere	122	2 174	150	2 500
Loppa	351	3 155		
Loppas egne innbyggere	135	2 266	140	2 400
Måsøy	255	1 610		
Måsøys egne innbyggere	86	1 184	130	2 000
Nesseby *	228	881		
Nessebys egne innbyggere	21	525	100	1 500
Nordkapp	117	250		
Nordkapps egne innbyggere	91	163	300	3 000
Porsanger	842	6 602		
Porsangers egne innbyggere	285	4 774	400	6 500
Sør-Varanger *	770	6 919		
Sør-Varangers egne innbyggere	513	6 393	750	10 000
Tana *	842	6 602		
Tanas egne innbyggere	149	2 135	250	4 000
Vadsø	532	7 653		
Vadsøs egne innbyggere	336	8 456	450	12 000
Vardø	590	4 874		
Vardøs egne innbyggere	140	3 616	200	5 000

* Berlevåg, Nesseby, Porsanger og Sør-Varanger er også med i ordningen Trimpoeng (nasjonal app).

Prosentvis oppslutning varierer fra kommune til kommuner. Loppa, Kautokeino og Båtsfjord har vært «topp 3» både i 2019 og 2020. Lebesby som kom med for fullt i 2020 gjør det også godt i år.

Hva er årsaken til at oppslutningen varierer fra kommune til kommune varierer? Det bør kanskje være et mål at alle kommuner nærmer seg 10 prosent oppslutning med utgangspunkt i antall innbyggere? Oversikten på neste side viser situasjonen i 2020.

Et samarbeid mellom kommunene i Finnmark

Epost: post@perletur.no **Mobil:** 975 20 450 **Nettside:** perletur.no - Se også Finnmark Friluftsråd på Facebook

Kommune	Innbyggere	Deltakere	Prosent
Vardø	1996	140	7
Vadsø	5717	336	5,9
Hammerfest	11375	542	4,8
Guovdageaidnu - Kautokeino	2894	314	10,8
Alta	20802	929	4,5
Loppa	858	135	15,7
Hasvik	992	19	1,9
Måsøy	1214	86	7,1
Nordkapp	3123	91	2,9
Porsanger - Porsángu - Porsanki	3949	285	7,2
Kárášjohka - Karasjok	2632	131	5
Lebesby	1295	122	9,4
Gamvik	1130	71	6,3
Berlevåg	949	50	5,3
Deatnu - Tana	2877	149	5,2
Unjárga - Nesseby	909	21	2,3
Båtsfjord	2210	211	9,5
Sør-Varanger	10101	513	5,1
Finnmark	75023	4145	
Deltakere utenfra		1035	
Sum deltakere Perletur 2020		5180	

Viktig i 2021:

- Oppnå god lokal organisering for planlegging og gjennomføring i samsvar Arrangørhåndbok for Perletur. Herunder få på plass arbeidsgrupper for Perletur med kontaktpersoner/turvaktmestre for alle turene.
- Bidra til at bedrifter og arbeidsplasser tar i bruk Perletur Bedrift.
- Oppnå økning både i antall deltakere og gjennomførte turer.

2. JuleSPREK og VinterPerle

JuleSPREK gjennomføres fra første helga i adventstiden fram til 1. februar. Disse kommunene deltar i 2020: Berlevåg, Hammerfest, Karasjok, Kautokeino, Porsanger, Sør-Varanger og Vardø.

JuleSPREK 2019 hadde 340 (332) deltakere som gjennomførte 5 392 (4 607) turer. Tallene fra 2018 er tatt med i parentes. Da deltok 4 kommuner.

15. februar starter VinterPerle, som gjennomføres til 1. mai. Noen kommuner deltar i begge vinteraktivitetene. Disse kommunene deltok i 2020: Alta, Båtsfjord, Karasjok, Kautokeino, Sør-Varanger, Tana og Vardø.

586 (318) deltakere gjennomførte totalt 13 663 (4 469) turer i 2020. Tallene fra 2019 er tatt med i parentes. Da deltok 9 kommuner.

Viktig i 2021:

- Bygge videre på tidligere års erfaringer, for på den måten oppnå at aktivitetene gjennomføres på en godt organisert måte, med fine turer tilpasset årstiden. Rekord både i deltakere og gjennomførte turer bør være et mål både for VinterPerle og JuleSPREK.

Et samarbeid mellom kommunene i Finnmark

Epost: post@perletur.no **Mobil:** 975 20 450 **Nettside:** perletur.no - Se også Finnmark Friluftsråd på Facebook

3. Ut og Plukk

Ut og Plukk er en aktivitet der målet er å løfte fram bærplukking som friluftaktivitet og høstings-tradisjon. Ut og Plukk har også en egen modul for plukking av søppel i fjæra. Mens Perletur har oppnådd økning fra år til år, har det samme ikke vært utviklingen for Ut og Plukk. Det oppleves ikke like attraktivt å registrere bærturer og turer der det å drive med strandrydding er målet.

Etter at Ut og Plukk har eksistert i fem år har det vært drøftet om aktiviteten/nettsiden skal legges ned. Vi velger å fortsette selv om deltakertallene ikke er store.

Ut og Plukk 2020 hadde 201 deltakere. Disse registrerte totalt 7 585 liter bær. Kun 17 personer registrerte strandrydding. Totalt 3 771 kilo.

Viktig i 2021:

- Videreføre arbeidet med aktiv markedsføring av Ut og Plukk slik at så mange som mulig opplever det som attraktivt å dra på bærtur og registrere aktiviteten tilsvarende det som gjøres for fjellturer på Perletur.
- Mange har kanskje ikke fått med seg at Ut og Plukk også har en modul for strandrydding. I en tid der tiltak mot marin forsøpling blir stadig viktigere tenker vi at det er mål å gjøre Ut og Plukk strandrydding enda bedre kjent. Gjerne ved å oppnå tettere samarbeid med avfallsselskapene om premiering etc.

4. Anlegg og tilrettelegginger for friluftsliv

Aktivitet og anlegg går «hånd i hånd» i arbeidet der målet er å oppnå større deltakelse i friluftsliv og utendørs fysisk aktivitet. Tradisjonelt har spillemiddelordningen i all hovedsak vært benyttet til idrettsanlegg. Det å tenke spillemidler også i arbeidet med å tilrettelegge for mer og bedre friluftsliv er viktig. Det er derfor ønskelig at Finnmark Friluftsråd i samarbeid med kommunen arbeider målrettet i arbeidet med å bygge anlegg og andre tilrettelegginger som vil være viktig for friluftslivet.

Dagsturhytte:

- Fortsette samarbeidet med de 16 kommunene som har gjort vedtak og på annen måte signalisert at de ønsker å delta i prosjekt dagsturhytte. Kun Alta og Porsanger har så langt ikke meldt sin interesse. Viktige arbeidsoppgaver:
 - Oppnå politisk behandling, herunder egenandel (der det ikke er gjort).
 - Avklare lokalisering (der det ikke er gjort), og få på plass grunneieravtale (primært FeFo).
 - Gjøre ferdig søknad om spillemidler og få anlegget med i kommunal anleggsplan (der det ikke er gjort).
 - Finne dekning i gapet i finansieringen mellom totale kostnader og inntekter fra spillemidler og kommunal egenandel. Herunder avklare hvilke kommuner som har anledning til å forskuttere spillemidlene.
 - Sørge for realisering i flest mulig kommuner i 2021. Dette gjelder primært i Båtsfjord, Måsøy, Loppa, Nordkapp og Sør-Varanger. Muligens også i Berlevåg, Gamvik, Lebesby og Vardø.

Et samarbeid mellom kommunene i Finnmark

Epost: post@perletur.no **Mobil:** 975 20 450 **Nettside:** perletur.no - Se også Finnmark Friluftsråd på Facebook

Turkart:

- Markedsføring og salg av turkart for Loppa, Berlevåg/Båtsfjord og Vadsø/Vardø.
- Gjøre ferdig turkart for Alta.
- Avklare oppstart for Gamvik/Lebesby.

Skilting av turløyper:

- Avklare om det er behov for ytterligere skilting av turer. Da primært turer som inngår i Perletur.

Annet:

- Avklare om det er andre anlegg og tilrettelegginger som det bør arbeides med der det kan være aktuelt å søke spillemidler.
- Sørge for at den ferdselsteller som Alta kommune disponerer fra Finnmark Friluftsråd kommer i bruk på et høvelig sted der det å telle trafikken er ønskelig.
- Følge opp samarbeidet om masterplan for sykling Alta.
- Følge opp samarbeidet med Hammerfest og omegn turlag og Hammerfest kommune om sherpatrapp til Tyven.

5. Læring i friluft – Mer og bedre utetid i samarbeid med skoler og barnehager

Skole

Det å samarbeide med skoler og barnehager er et primært arbeidsområde for Finnmark Friluftsråd. Målet med samarbeidet er å bistå skoler og barnehager i arbeidet med å ta i bruk steder for læring og opplevelse i eget nærmiljø.

Samarbeidet tar utgangspunkt i følgende fokusområder:

- Arrangement og aktiviteter (f.eks. «Full Fræs» og «Småfota på tur»)
- Kurs og kompetanse (f.eks. satsingen på «Førstehjelp i grunnskolen» og utemat på bål)
- Utstyr og anlegg (f. eks. grillhytter, truger, utemat på bål)

På papiret er disse skolene med i samarbeidet:

1. Gakori skole, Alta
2. Haldde Montessoriskole, Alta
3. Saga skole, Alta
4. Baksalen skole, Hammerfest
5. Kvalsund skole, Hammerfest
6. Reindalen skole, Hammerfest
7. Sandland skole, Loppa
8. Bergsfjord skole, Loppa
9. Høgtun skole, Loppa
10. Båtsfjord skole

Et samarbeid mellom kommunene i Finnmark

Epost: post@perletur.no **Mobil:** 975 20 450 **Nettside:** perletur.no - Se også Finnmark Friluftsråd på Facebook

11. Gamvik skole
12. Mehamn skole, Gamvik
13. Skjånes skole, Gamvik
14. Pasvik oppvekstsenter, Sør-Varanger
15. Hesseng flerbrukssenter, Sør-Varanger
16. Kirkenes ungdomsskole, Sør-Varanger
17. Kirkenes barneskole, Sør-Varanger
18. Bugøynes oppvekstsenter, Sør-Varanger
19. Sandnes og Bjørnevann skole
20. Havøysund skole, Måsøy
21. Honningsvåg skole, Nordkapp
22. Tanabru skole
23. Sameskolen Tana
24. Vadsø barneskole *
25. Vadsø ungdomsskole *
26. Vestre Jakobselv skole *
27. Vardø skole

*Vadsø har gjort vedtak om å melde seg ut av Finnmark Friluftsråd.

Flere av skolene er det lite kontakt med. Det er vanskelig å få svar på e-post, deltakelse på Teams-møter, respons på vår felles Facebook-gruppe, samt det å få samarbeidsavtalen i retur. Høsten 2020 jobbes det med å «vaske lista», slik at 2021-arbeidet kan ta utgangspunkt i skoler som er oppriktig interessert i et samarbeid.

I den spørreundersøkelse som ble gjennomført høsten 2020 blant våre kontaktpersoner i kommunene, svarte flere positivt på det å være «bindeledd» mellom friluftsrådet og skolene. Det samme for barnehagene.

Viktig i 2021:

- Oppnå godt samarbeid med skolene om det arbeidsprogram med årshjul som er utarbeidet.
- Avklare hvordan friluftsrådets kommunale kontaktpersoner kan bidra slik at «Læring i friluft» kan fungere i samsvar med intensjonene.
- Bidra med informasjon og utadrettet arbeid slik at også øvrige interessert skoler kan bli med i nettverket.

Barnehage

Det er etablert tre nettverk der de fleste barnehager i Alta, Hammerfest og Sør-Varanger deltar. Det å avklare hvordan barnehager fra øvrige kommuner skal følges inngår som en arbeidsoppgave neste år.

Fokusområdene som er nevnt under skole, gjelder også for samarbeidet med barnehagene, dvs. kurs/kompetanse, arrangement/aktiviteter og utstyr/anlegg.

Et samarbeid mellom kommunene i Finnmark

Epost: post@perletur.no **Mobil:** 975 20 450 **Nettside:** perletur.no - Se også Finnmark Friluftsråd på Facebook

Viktig i 2021:

- Oppnå godt samarbeid med barnehagene om det arbeidsprogram med årshjul som er utarbeidet.
- Avklare hvordan friluftsrådets kommunale kontaktpersoner kan bidra slik at «Læring i friluft» kan fungere i samsvar med intensjonene.
- Arbeide for å etablere et nettverk fire, dvs. et nettverk med barnehager fra øvrige kommuner enn de som nå er med fra Alta, Hammerfest og Sør-Varanger.

6. Friluftsliv for personer med særskilte behov

Hvordan oppnå økt livskvalitet og bedre fysisk og psykisk helse gjennom friluftsliv, utendørs fysisk aktivitet og naturopplevelser? Dette står sentralt for Finnmark Friluftsråd, som har som mål at det i kommunene finnes arbeidsgrupper og gode tverrsektorielle møteplasser for å jobbe felles med dette som en del av det kommunale folkehelsearbeidet.

Viktig i 2021:

- Være en ressurs for kommuner som ønsker å etablere tilbud for personer med utviklingshemming.
- Det samme gjelder personer med utfordringer innen rus og psykiatri.
- Det er ønskelig at friluftsrådet og kommunene samarbeider på et slik at måte at flere innen såkalte prioriterte målgrupper kan oppnå trivsel, mestring, livsglede og god helse gjennom deltakelse i Perletur.
- Avklare om det er mulig å oppnå samarbeid/tiltak i samsvar med reformen «Leve hele livet».
- Turgrupper som «Aktiv på dagtid» er et konkret eksempel på en aktivitet som friluftsrådet ønsker å bidra til blir etablert i kommuner som ønsker et slikt tilbud.

7. Friluftskort – Grunnopplæring i friluftsliv

I 2020 ble undervisningsmaterialet for grunnopplæringen gjort ferdig. Målet med Friluftskort er å gi deltakerne opplæring i grunnleggende friluftslivsferdigheter, med fokus på allemannsretten, kart og kompass, klær og utstyr, bål, utemat på tur og turplanlegging.

Viktig i 2021:

- Gjennomføre Friluftskort i samarbeid med flest mulig kommuner der dette blir viktig:
 1. Rekruttere instruktører og gi opplæring til disse.
 2. Rekruttere deltakere slik at flest mulig får anledning til å delta. Dette kan både være åpne kurs på kveldstid/helg, og i samarbeid med skoler (friluftsliv valgfag) personer med innvandrerbakgrunn (voksenopplæringens introduksjonsprogram).

Et samarbeid mellom kommunene i Finnmark

Epost: post@perletur.no **Mobil:** 975 20 450 **Nettside:** perletur.no - Se også Finnmark Friluftsråd på Facebook

8. På tur med ordføreren og bålsamtaler

Det har blitt en tradisjon i de fleste kommuner at ordfører stiller som turleder for en åpen lavterskeltur i sin kommune. Ordfører fastsetter dato, bestemmer turmål og avklarer hvem det er naturlig å samarbeide med for å gjøre turen så vellykket som mulig.

Viktig i 2021:

- Avklare (helst innen 1. mars) dato og turmål for ordførerturen. Så tidlig som mulig også avklare hvem det lokalt vil være aktuelt å ha med som samarbeidspartner.
- Avklare om det å gjennomføre et temamøte om friluftsliv, folkehelse etc. kan være aktuelt, der en samtale rundt bålet vurderes som mer aktuelt enn et tradisjonelt innendørs arrangement.

9. Friluftsskoler i skoleferier og andre aktiviteter for barn og ungdom

Det ble i 2020 gjennomført 20 friluftsskoler med totalt 285 deltakere. Her er oversikten som viser antall deltakere siden oppstarten i 2016:

	2016	2017	2018	2019	2020	Mål 2021
Alta	36	59	41	37	62	60 (3)
Berlevåg	13	0	11	14	7	15
Båtsfjord	0	0	21	18	11	20
Gamvik	0	0	0	7	6	10
Hammerfest	0	27	33	46	45	60 (3)
Hasvik	0	0	0	0	0	0
Karasjok	18	23	17	16	11	20
Kautokeino	9	9	14	11	6	12
Kvalsund	8	8	8	9	0	0
Lebesby	0	0	16	28	0	15
Loppa	0	15	11	7	10	10
Måsøy	48	48	34	18	7	15
Nesseby	0	0	0	0	0	10
Nordkapp *						
Porsanger	0	22	14	9	13	18
Tana	9	10	0	0	15	15
Sør-Varanger	42	40	48	37	37	60 (3)
Vadsø	0	0	11	15	0	0
Vardø	0	0	0	20	19	20
Finnmark	166	261	279	292	285	360

* Nordkapp arrangeres sine friluftsskoler uten medvirkning fra Friluftsrådet.

Viktig friluftsskoler i 2021:

- Rekruttere ledere og organisasjoner som kan bidra til god gjennomføring.
- God markedsføring for å oppnå tilfredsstillende deltakertall i alle kommuner.
- Finne godt egnede baser/arrangementssted i alle kommuner.

Et samarbeid mellom kommunene i Finnmark

Epost: post@perletur.no **Mobil:** 975 20 450 **Nettside:** perletur.no - Se også Finnmark Friluftsråd på Facebook

Viktig andre barne- og ungdomsaktiviteter i 2021:

- «Lekende Lett» ble etablert som en påskeaktivitet som en konsekvens av koronakrisen. Erfaringene var så gode at denne barne- og familieaktiviteten videreføres også i 2021.
- Etter mal fra «Lekende Lett» med uorganiserte aktiviteter som ungdom kunne gjøre gjennom hele sommerferien, ble #zhÅÅÅmmer gjennomført for første gang i 2020. Til tross for dårlig oppslutning velger vi å opprettholde aktiviteten som et tilbud for ungdom også i 2021. Også ungdomsskoler kan benytte seg av #zhÅÅÅmmer i tiden før og etter sommerferien.

10. Marin forsøpling og strandrydding

Innsatsen på denne området ble satt på vent da Miljødirektoratet i 2020 ikke bevilget penger til strandrydding i Finnmark. Her, og på andre områder, vil eksterne tilskudd være med og avgjøre hva Finnmark Friluftsråd har mulighet til å prioritere. Nå er også Handelens Miljøfond kommet som en viktig aktør for å søke tilskudd. Søknad dit ble sendt innen fristen i november. Søknad med prosjektbeskrivelse følger som vedlegg til arbeidsprogrammet. Neste søknadsfrist til direktoratet vil være våren 2021.

Viktig i 2021:

- Friluftsrådet og kommune bes avklare om dette fortsatt skal være et samarbeidsområde. I så må kommuner som ønsker å delta avklare hvem som skal være kommunens kontaktperson.
- Se også Ut og Plukk der strandrydding er en aktivitet som inngår.

11. Prosjekt «Friluftslivets ferdelsårer»

Miljødirektoratet står bak prosjektet der Troms og Finnmark Fylkeskommune har invitert med Finnmark Friluftsråd. Målet med prosjektet er å få enda flere aktivt med i friluftsliv og turgåing. Dette ved å kartlegge hva som finnes av ferdselsårer som stier, turveier, møteplasser etc., og hvilke nye som ønskes for å oppnå større aktivitet og deltakelse.

Viktig i 2021:

- Målet er å gjennomføre prosjektet i samarbeid med de kommuner som høsten 2020 meldte sin foreløpige interesse, dvs. Alta, Berlevåg, Porsanger og Tana. Også andre kommuner kan delta om ønskelig.

12. Andre arbeidsoppgaver

- Bidra til gjennomføring av den nasjonale «Friluftslivets uke» i september.
- Avklare om det å delta i et samarbeid med «Vi sykler og går», der målet er mest mulig bruk av bil til hverdagsaktiviteter. Et forslag er at det gjennomføres to slike kampanjeuker. Uke 22 (juni) og uke 36 (september – Friluftslivets uke). Dette som en egen aktivitet for Finnmark.
- Avklare om det er mulig med en intern felles arbeidsgruppe i kommunene der arbeidsprogrammet (og årsrapporten) til Finnmark Friluftsråd avklares og forankres.

Et samarbeid mellom kommunene i Finnmark

Epost: post@perletur.no **Mobil:** 975 20 450 **Nettside:** perletur.no - Se også Finnmark Friluftsråd på Facebook